

dul Zimonyba, hogy Belgráddal szemben készenlétben álljon érdekeink védelmére. Erre a hirre — melyet egy a Margittaszigeti Ármentesítő és Belvizlevezető Társulat Szeremle alatti 2. számú gátór feleségétől származó és — mint utóbb kitűnt — *téves* telefonértesítés megerősített — nagy embercsoportok várták kevéssel ebéd utántól kezdve a monitorok elvonulását. De bizony hiába várták, mert a hadihajók sem aznap, sem azóta nem vonultak le az Al-Dunára.

— **Hazafias sokacok.** A tisztán sokacajku nép által lakott Dályok községben történt az eset. E hó 12-én délután több dályoki lakos borozgatott a Reiter-féle vendéglőben. A beszélgetés témája ott is a szerb konfliktus volt. Szidták Szerbiát, amiért ki mer kezdeni Magyarországgal s a fölött való elégedetlenségüket fejezték ki, hogy miért nem tanítják már becsületre. Közben belép az ivóba egy ismeretlen ember, aki bocskort viselt s erről, valamint egyéb öltönyéről is szerb nemzetiségűnek nézték a jövevényt. Ez is beleszólt a diskurzusba és szociálisták módjára tiltakozott a háboru ellen. Nosza nem kellett több ami sokacainknak; szerb kémnek nézték, neki estek és kissé megpuffolva ki akarták dobni a vendéglőből. A közbe lépő rendőr akadályozta meg őket szándékukban. A jövevényről aztán kitűnt, hogy ő nem szerb, hanem Tóth János nevű hercegszántói magyar ember, aki a Bédában napszámban dolgozik. Erre aztán megbékültek hazafias sokacaink, úe Liskevics Ferenc mintegy mentegelve odavetette: »Ha ked magyar ember, akkor ne viseljen bocskort!«

— **Az új adótörvények életbeléptetésének elhalasztása.** Mint egy budapesti hiradásból értesülünk, a kormány az új adótörvényeket nem — mint már elhatározva volt — 1913. évi januárius 1-én lépteti életbe, hanem életbeléptetésüket a gazdasági viszonyok javulásáig elhalasztja.

— **Keserves és izgalmas utazás.** A szerb konfliktus következtében napról-napra viszik el fiainkat Bosznia felé, hogy idejekorán készenlétben levén, szükség esetén az adott pillanatban rajtüssenek az okvetetlenkedő Szerbián. A behívott tartalékosok egy része a horvátországi Bródban állomásozik, de csak ótével-hatával van kimenőjük, mert egyenkint az ottani ellenséges magatartású horvát és szerb lakosság részéről megtámadás veszélye fenyegetné őket. Sok szülő vagy egyéb hozzátartozó meg is látogatja gyermekét, illetőleg férjét vagy testvérét Bródban, de mielőtt oda érkeznék, a villányi—bródi vasútvonal eszék-bródi szakaszán sok izgalmat, sőt nem ritkán félelmet kell kiállniok az azon vonalon velük utazó horvátországi horvát vagy szerb utasok részéről, akik az általuk gyűlölt magyart minden kigondolható módon gúnyolják, bosszantják, ingerlik, kitérítik jó ülőhelyéről, sőt még a fejére is ütnék, ha egykönnyen lehetne. Ha a jó magyar kifakadni merészel, képesek őt szidalmazni, megverni, sőt még súlyosabban is bántalmazni. Valóban életveszélyes magyar embernek mostanság a horvát-szlavon vasúti vonalakon utazni. El se hinnék mindezt, ha maga egy, a bevonuló fiát Bródban meglátogató apa ezt nekünk személyesen, nagy megleséggel el nem panasolta volna. Hát ez szomorú dolog, utazunk a magyar királyi államaszútak vonalán és ki vagyunk téve a magyar királyi korona főhatósága alatt álló horvát és szerb csöcselék inzultusainak. Ezt nem szabad tűrni. Itt a magyar kormánynak, a bel- és kereskedelemügyi minisztereinek kell preventív eszközökkel a magyar honpolgárt az ellenséges érzelmű lakosság ellen megvédenie. Ez pedig véleményünk szerint leghelyesebben olyképpen történik, ha minden egyes személyvonatot Eszéktől Bródig két csendőr kíséri. Ajánljuk az itt elmondottakat a hatóságok, különösen pedig a bel- és kereskedelemügyi miniszter urak figyelmébe.

— **Névmagyarosítás.** Fischer Gyula hercegszöllősi illetőségű pécsi lakos, valamint Rudolf, Margit, Jenő, Dezső és Erzsébet nevű kiskorú gyermekei családi nevét »Baranyai-ra magyarosította.

— **Csudálatos lelkiérő.** Városunkban csak a minap telepedett le egy homo novus, egy fiatal orvos, akinek küszöbét ugyan ritkán fogja önmagánál nagyobb beteg átléphetni, mégis megjelenése, letelepedése valóságos jótétemény városunk közegészségügyére. E sorok írójának alkalma volt a fiatal orvostudor úrral megismerkedni, alkalma volt az »élő lemondás« helyett a legcsudálatosabb lelkiérőt, a legelső munkavágyat, a legrajongóbb szakmaszeretetet látni. A fiatal doktor ugyan — nyilván valamely gerincagyú bántalom következtében — elvesztette járó képességét; de annál fejlettebb a felső test és az egyoldalú képzés során annál meglepőbb manuális ügyességre tett szert. Láttuk berendezkedését, rendelő helyiségét, az ő speciális viszonyaihoz alkalmazott műtő berendezését. Beszélünk vele, megismertük előkészültségét, a természet terén szerzett különös nagy gyakorlatát. A Grünvald sanatoriumban szerzett sebészeti és nőgyógyászati verzáttusságát. Szorgalma és beesületesen komoly tanulmányaival szerzett tudása, testi fogyatkozása dacára is nagy jótétemény a szenvedő emberiségre nézve, — mely

bizalommal fordulhat hozzá, mint egy tanulmányai befejezte után rettenetes sorscsapással sujított földinkhez. (Lakása Mohács Kossuth Lajos-utca, Nagy György féle ház.)

— **Fokozhatják-e a műtrágyák valamely ország termésátlagát?** Hogy a műtrágyának nagy termésfokozó hatása van, azt minden intelligens törekvő gazda tudja. Ebből azonban nem következik az, hogy mennyiben valamely országban megkezdik a műtrágyázást, azonnal emelkedjen az ország átlagtermése is. Nagy mennyiségű műtrágyát hosszabb időn keresztül kell valamely országnak fölhasználnia, hogy hatását az országos termésátlagokon meglássuk. Ennek illusztrálására Magyarország nem alkalmas, mert mindössze 4—5 év óta használunk számottevő mennyiségű műtrágyát, de még mindig nagyon keveset. Annál inkább meglátszik azonban a műtrágyák termésfokozó hatása Németország termésátlagain. Az 1880—1885-i öt éves ciklusban Németországnak 820 métermázsza buzatermése volt országos átlagban. Ugyanakkor elhasznált ugyancsak országos átlagban kataszt. holdankint 3 kg. műtrágyát. Az 1903—07-i öt éves ciklusban 1141 métermázsza termésátlaga volt, s ugyanez években 107 kg. műtrágyát használt el kataszt. holdankint országos átlagban. Míg tehát 22 év alatt műtrágya fogyasztása 104 kg.-al emelkedett kataszt. holdankint, addig országos termésátlaga 321 kg.-al. A műtrágyázás tehát igazán nagyon hasznos befektetés volt. Ugyanezen idő alatt nálunk, — ahol 1885-ben még nem használtunk műtrágyákat, — csak 30 kg.-al emelkedett kataszt. holdankint buzatermés átlagunk, s ma is csak 630 métermázsza kataszt. holdankint, a mi eléggé elszomorító dolog.

— **Karácsony s a posta.** A pécsi m. kir. posta- és táviratigazgatóság a karácsonyi és újévi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldemények késedelem nélkül való kezelésének biztosítása céljából a közönséget a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályok betartására figyelmezteti. Különösen szem előtt tartandók: 1. Pénzt, ékszert, más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad. 2. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig erős csomagoló papír használandó. Vászon vagy papirburkolattal bíró csomagokat, göb nélküli zsineggel többszörösen és jó szorosan átkötni, a zsineg keresztezési pontján pedig pecsétviaszal lezárni kell. 3. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeték és keresztnévnek vagy más megkülönböztető jelzésnek (pl. ifjabb, idősb, özvegy stb.), továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének, lakásának (kerület, utca, házszám, emelet, ajtó) pontos kitételére. 4. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, bórdarabra vagy erős lemezpapírra irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni. A papírlapokra irt címetek mindig egész terjedelmében kell a burkolatra fölragasztani. Fölötte kívánatos, hogy a földadó nevét és lakását, továbbá a címirat összes adatait föl-tüntető papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő címirat leesné, elveszne, vagy pedig olvashatlanná válnék, a küldemény bizottsági fölbontás útján a jelzett papírlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen. Kívánatos továbbá, hogy a földadó saját nevét és lakását a csomagon levő címirat felső részén is kitüntesse. 5. A csomagok tartalmát úgy a címiraton, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelezni. Budapestre és Bécsbe szóló élelmiszereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (hús, szeszes italok stb.) tartalmazó csomagok címirataira, nemkülönben az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és mennyiség szerint kiirandó (pl. szalonna 2 kgr., egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor stb.).

— **A vármegye pótadó kivételése.** Baranya vármegye hivatalos lapjának múlt szombaton este érkezett száma az 1912. évre megszavazott 4 százalékos vármegyei pótadónak járson- és községenkénti kimutatását tartalmazza. E szerint fizet a mohácsi járás 26.302 K 7 f, a baranyavári járás 24.805 K 91 f, a siklói járás 18.501 K 7, a pécsi járás 15.948 K 85 f, a szentlőrinci járás 15.258 K 7 f, a hegyháti járás 11.392 K 40 f, s a pécsváradi járás 10.902 K 40 f, az egész vármegye összesen 123.110 K 64 f pótadót. A vármegye összes községei közül legtöbbet, vagyis 9194 K 4 f-t Mohács fizet, — utána következik Siklós 3831 K 20 f, ez után Hercegszöllős 2200 K 10 f, Dárda 2184 K 44 f és Mecsekszabolcs 2107 K 21 f-rel.

— **Új százkoronás bankjegy.** A hivatalos lap e hó 12-iki száma a közös banknak hirdetményét közli az 1912. évi januárius hó 2-áról keltezett száz koronás új bankjegy kibocsátásáról. A bank budapesti és bécsi főintézeténél, valamint összes fiókjaitézeténél e hó 23-án kezdi meg az új bankjeggyel való fizetést. A bankjegy egyik oldala magyar, a másik német szövegű s a német oldalon még nyolc különféle nyelven jelölték meg a bankjegy névértékét. A magyar oldal rajza és alapnyomata tarka. A német oldal

alapnyomata tarka, de a jegykép zöld tónusban van tartva.

— **Elvi határozatok.** Borászati kihágási ügyekben a helyszíni szemle alkalmával végbenő zár alá vétel az 1908. évi 112.000 számú földmívelésügyi miniszteri rendelet alapján fogantatandó (Belügymin. 3580/1911. sz. határozata.) — *Utcaséprők biztosítandók.* Városok által az utcák söprésére és tisztán tartására alkalmazottak mind betegség, mind baleset esetére biztosítandók. (Keresked. min. 84.157/1911. sz. hat.) — *Tanköteles gyermek nevének bemondása.* Ha a szülő tanköteles gyermekei nevének bemondását a tanköteles gyermekek statisztikai adatgyűjtése alkalmából megtagadja, az 1897. XXXV. t. c. 13. §-ába ütköző kihágást követel. Elbirálása a rendes bíróság hatáskörébe tartozik. (Hatásköri bíróság 36/1912. sz. hat.)

— **Az öreg bojtár.** A rendőrség folyó hó 9-én a szigettől egy eszméletlen 65-70 év körüli embert szállított a Lászlókorházba. A merre a szomorú menet elhaladt, nyomában az a hir kelt, hogy »egy megfagyott ember« A hir ebben a formájában valótlán. Kovács Márton vagy mint munkásigazolványán áll, Kovács Marián régi pásztor alakja a tul a szigeti szállásoknak s nem volt elensége a szeszes italoknak sem. Egy ilyen beszeszt állapot szülte azt a agyvérömlenyt, mely eszméletétől fosztotta meg s mely életét is kioltotta. Kovács Márton a »László«-kórházban December 11-ikén meghalt.

— **Gyujtogató gyermekek.** A Margittasziget mohácsi határának »Bóg« nevű dűlőjében a napokban gilyuladt és elhamvad Balázs János tanyáján az egy nádtető alatt levő lakóház istálló és pajta, valamint többféle ingóság s ruhanemű, mi által a tulajdonos 900 K kárt szenvedett, amiből mi sem térül meg, mert semmi sem volt biztosítva. A tüzet gyufával játszó gyermekek, névszerint a 3 éves Recig János s az ugyancsak 3 éves Karapáncsi József okozták. A csendőrség a tüzet okozó gyermekek szüleit följelentette a járásbírósnak.

— **Elfogott tolvaj.** Lapunk utolsó előtti számában hirül hoztuk, hogy ismeretlen tolvaj belopódzott Stájevits János lakásába és ellopott egy aranyozott ébresztő órát meg egy ezüst tejes kannát. A csendőrség rövid nyomozás után megállapította, hogy a lopást valószínűleg Jovannovics Obrád facér pincér követte el, aki tettének elkövetése után megszökött. A csendőrség azonnal körözte a tolvajt s így történt, hogy e hó 6-án az eszéki rendőrség már elcsipte s átadta a mohácsi csendőrőrs kiküldött járőrnek, aki Mohácsra kísérte s itt kihallgatás után e hó 8-án átadta a mohácsi járásbírósnak. Jovannovics Obrád, aki nagykirándai illetőségű és 35 éves, előbb az eszéki vasúti vendéglőben szolgált, de onnan elbocsáttatván, több városban járt munka után, míg aztán Mohácsra vetődött. Itt pénzé elfogyván, valakinek a tanácsára föl akarta keresni Stájevics Jánost, hogy tőle némi segílyt kérjen. De mivel senkit sem talált a házban, magával vitte a keze ügyébe akadt aranyozott ébresztő órát s ezüst tejes kannát, amiket nyomban elzalogosított özv. Breslaner Ignácnénál 12 K-ért és aztán a legelső vonattal Siklóra utazott. Itt eladta a zálogcédulát a Központi szálloda portásának 2 K-ért. Siklórról Nasicra utazott, ahol alkalmazást kapott. De mivel ruházatát annak idején Eszéken hagyta, elment a szlavon fővárosba, hol az odaváló rendőrség elfogta. A mohácsi járásbírósnak tegnap, szombatot tárgyalta a bűntgyvet és a beismerésben levő Jovannovics Obrádot tizennégy napi fogházra ítélte.

— **Új cigaretták.** A pénzügyminisztérium közhirre teszi, hogy háromfajta új cigarettát bocsát forgalomba, amelyeknek neve: Amneris, Theba és Moeris. Ezek a cigaretták száz darabonként és husz darabonként kartondobozba csomagolva e hónap 14-től kezdve az összes különlegeségi trafikokban kaphatók. Az Amneris aranyvégű szopóka nélküli cigaretta ára: száz darab 9 korona, husz darab 1 korona 80 fillér. A Theba parafavégű szopóka nélküli cigaretta ára száz darab 7 kor., 20 darab 1 kor. 40 fill., 1 darab 7 fill. A Moeris szopókás cigaretta ára 100 darab 6 kor., husz darab 1 korona 20 fillér, egy darab 6 fillér.

— **Betörések a szomszédban.** Mint Nagygyáradról értesülünk, ott a múlt hét folyamán több helyen olyképpen kíséreltek meg betörést ismeretlen tettesek, hogy kiásták a ház falát. De az ásás okozta zajra a házbeliek fölbredvén, lármájukkal elriasztották a betörőket. Utóbb az egyik háznál már teljesen köröszültűl ásták a falat be is hatoltak abba és mindent összevissza forgatva kutattak az elvinni szándékolt értékesebb holmi és pénz után. Eközben azonban a házbeliek fölbredtek és gyertyát gyujtottak, mire a betörők elillantak.

— **Elitelt kukoricatolvaj.** A pélmónostori vasúti raktárban a Frigyes kir. herceg uradalma által elraktározott kukoricájában hiányt födöztek föl. A megindított nyomozás folyamán kitűnt, hogy a tengerit az uradalom Grézli János nevű raktárnoka dézsmálta meg. A pécsi kir. törvényszék e hó 11-én ült törvényt a hűtlen szolgáló fölött s ezt 1 hónapi fogházra ítélte. Az elitelt fölbezzést jelentett be az ítélet ellen.